

Obec Bernolákovo na prelome storočí

Ing. Martin Berčík, referent, Obec Bernolákovo, Slovenská republika

Úvod

Nie je tomu tak dávno a na Slovensku sa začali rozvíjať moderné informačné technológie, medzi ktoré nepodmienečne patrí aj Internet.

Obec Bernolákovo s necelým počtom 5000 obyvateľov sa nachádza necelých 15 km od centra hlavného mesta Bratislavy, na hlavnej spojnicí železničnej i cestnej tepny vedúcej z Bratislavy do Senca. Patrí k významným obciam nielen čo do svojej histórie, ale aj čo sa týka budovania, prevádzkovania a uvádzania nových technológií do praxe.

História obce

Územie Bernolákova bolo osídlené už v období neolitu (novšej doby kamennej) a v staršej dobe bronzovej. Väčšina hmotných pamiatok pochádza z 8. storočia, z obdobia slovansko-avarského spoluzitia.

Prvé písomné pramene pochádzajú z roku 1209. V tomto roku kráľ Ondrej II. daroval správcovi Šebešovi obec i panstvo Svätý Jur, ktorého súčasťou bola i dedina CEKI (dnešné Bernolákovo). Už v roku 1216 mala obec meno CHEKI. V tomto období boli na území dnešného Bernolákova dve osady ČEKI a LUŽNICA. Obe osady sa neskôr spojili a postupne sa menil i názov obce Najčastejšie spomínané bolo maďarské meno Cseklész, či nemecké Landsitz, ale aj rôzne obmeny týchto názvov. Neskôr sa začalo používať meno Čeklís, ktoré prislúchalo obci až do roku 1948. Odvtedy obec nesie názov Bernolákovo.

Významné pamätihodnosti

Nad obcou sa týči vodárenská veža Várdomb. Pripomína miesto, kde bol okolo roku 1290 vybudovaný Čeklísky hrad. Začiatkom 18. storočia bol za povstania Františka Rákoczyho II. zničený. Významnou stavbou je pôvodný gotický kostol zo 14. storočia, ktorý bol v rokoch 1764–1773 prestavaný. Zasvätený bol sv. Štefanovi – patrónovi kostola.

V roku 1523 dostala obec prvú výsadnú listinu, no mestečkom sa stala až v rozpätí rokov 1606–1630. V ďalšom období sa obec spája s významným rodom Esterházyovcov. Gróf Jozef Esterházy tu v rokoch 1714–1722 dal postaviť honosný kaštieľ. Monumentálna architektúra bola ovplyvnená viedenským barokom. Autorom projektu bol pravdepodobne Ján Bernard Fischer z Erlachu, neskôr v prvej polovici 18. storočia boli vykonané menšie úpravy architektom J. Fellnerom. Svojím riešením patril medzi najskvostnejšie barokové kaštiele na Slovensku. V okolí kaštieľa sa rozprestieral park v štýle francúzskych parkov. V zámockom parku bola vybudovaná i baroková kaplnka Svätej Anny (1724). Zaujímavosťou je i mariánsky stĺp od L. Godeho.

Majitelia kaštieľa boli veľmi významným rodom. Svedčí o tom i rok 1766, kedy bol hosťom Esterházyovcov celý kráľovský dvor. V tom istom roku tu panovníčka Mária Terézia zriadila prvú

manufaktúru – kartúnku. Zo 17. storočia sa zachoval „stĺp hanby“. Významnou historickou kapitolou obce bolo pôsobenie mladého katolíckeho kňaza Antona Bernoláka v rokoch 1787–1791. Bol predstaviteľom mladej slovenskej inteligencie, ktorá sa snažila o pozdvihnutie slovenského národa i jeho jazyka. Najvýznamnejším činom Antona Bernoláka bolo kodifikovanie spisovnej slovenčiny v roku 1787. Dňa 10. októbra 1937 bol odhalený jeho pomník a od roku 1948 obec nesie jeho meno – Bernolákovo.

Historickou pamiatkou je i erb obce, ktorého počiatky siahajú do 14. storočia. Vtedy obec používala

pečatidlo v tvare kruhopisu. Na obecnej pečati bol zobrazený patrón kostola sv. Štefan (celá jeho postava) . V rokoch 1606–1630 sa Čeklís stal mestečkom a vtedy vzniklo i nové pečatidlo. V kruhopise bolo vytlačené * SIGILVM * VAROS *CZEKL .ZI. (Pečať mestečka Čeklís a skratka iniciály SI – sv. Štefan). Na tomto pečatidle už nebola celá postava sv. Štefana kráľa, ale len jeho pravé rameno, ktoré držalo v ruke kráľovské žezlo. V rokoch 1630–1634 vzniklo nové erbové pečatidlo s latinským kruhopisom SIGILLVM OPPIDI CZEKLISZ, ktoré používal obecný úrad až do roku 1910. Dnešný erb pozostáva z modrého štítu. Pravé striebornoodeté rameno zvierá v dlani zlaté ľaliové žezlo. Od erbu sa odvíja i obecná vlajka ukončená lastovičím zástrihom.

Obec má svoj kultúrny dom, kde sa uskutočňuje množstvo kultúrnych a spoločenských podujatí. Nachádza sa v ňom aj obecná knižnica, ktorá obsahuje 25 000 knižných titulov. V Bernolákove pôsobí od roku 1991 detský tanečný súbor country tancov Niagara a detský folklórny súbor Stromček. Je tu aktívnych množstvo organizácií, ako napríklad Červený kríž, Zväz záhradkárov, Klub dôchodcov, Klub podnikateľov, Združenie zdravotne postihnutých Nádej. Obec vydáva časopis Bernolák.

Súčasná Bernolákovo je intenzívne sa rozvíjajúca obec s rozsiahlou výstavbou rodinných domov, do ktorých sa presídľuje veľká skupina stredných vrstiev Bratislavčanov, mnoho podnikateľských subjektov aj menších a stredných firiem. Postupne sa do obce vracajú aj jednotliví občania, ktorí vyhľadávali pracovné príležitosti v iných obciach a mestách. Pôsobí tu viac ako 30 väčších firiem, z nich mnohé majú nielen regionálny význam. Bernolákovo má veľmi dobré dopravné spojenie s hlavným mestom i s okresným sídlom v Senci. Železničná stanica sa nachádza na frekventovanej trati z Bratislavy do Nových Zámkov.

Rekreácia a šport

Významnou aktivitou v obci je výstavba Areálu voľného času, spojená s realizáciou prvého golfového ihriska na Slovensku, ktoré sa nachádza v okolí kaštieľa Esterházyovcov. Ihrisko má 9 jamiek dĺžky 1691

m, par 62 a jeho charakteristickým rysom je rozmanitosť a neopakovateľnosť úderov. Dvestoročné stromy, úzke dráhy a množstvo pieskových prekážok dáva hre množstvo variácií. Ihrisko prekvapí a zaujme svojou náročnosťou aj veľmi dobrých hráčov. Napriek tomu ho zvládnu aj začínajúci adepti golfu. V súčasnosti sa dokončuje dobudovanie 18-jamkového ihriska.

Ďalšou významným športovým stánkom v obci je Centrum jazdeckého športu Bernolákovo, v ktorom sa organizujú medzinárodné jazdecké preteky v parkúrovom jazdení.

www stránka

História www stránky obce Bernolákovo sa začala v roku 1996 na adrese www.home.sk/www/private/bernelakovo.

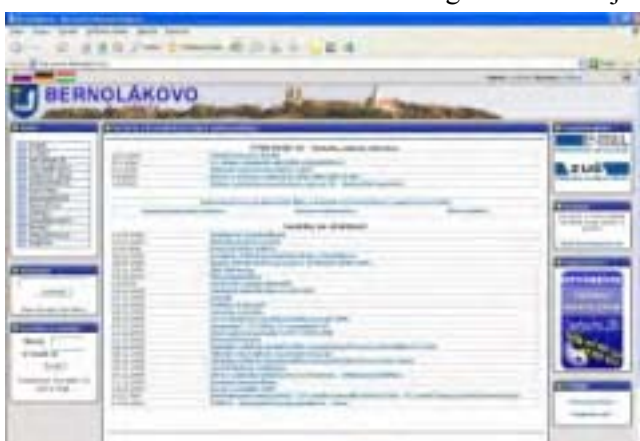
V roku 1997 z dôvodu lepších podmienok prešla na host SZM a prelomovým rokom sa stal rok 1998 po zmene štruktúry, ktorá po malých zmenách slúži dodnes. V roku 1999 bola zaregistrovaná vlastná doména. V roku 2005 prešla stránka grafickou zmenou. Obsah a kvalita stránky sa neustále skvalitňuje, čoho dôkazom sú prestížne ocenenia:

- ocenenie na medzinárodnej konferencii v Hradci Králové, za účasti krajín V4 (Slovensko, Česko, Poľsko, Maďarsko) s obsahom „Internet v štátnej správe“ dňa 18. 4. 2001 EuroCrest Aw@rd The Best Website 2001,
- za 1. miesto v kategórii obcí v súťaži o najlepšiu webovskú stránku „Zlatý Erb Slovensko 2002“ udelenú dňa 16. 4. 2002 v Bratislave,
- nominovaná stránka v kategórii obce „Zlatý Erb Slovensko 2004“ (2. až 5. miesto)
- za 4. miesto v kategórii obcí v súťaži o najlepšiu webovskú stránku „Zlatý Erb Slovensko 2005“ udelenú dňa 21. 11. 2005 v Bratislave,
- cena v kategórii Najlepšia elektronická služba samospráv – cena spoločnosti Microsoft s elektronickou službou aktuálne hlásenia a archív obecného rozhlasu na internete udelená dňa 21. 11. 2005 v Bratislave.

Internet ako celosvetovo vyhľadávané médium nám umožňuje prinášať objektívne správy z diania v obci a dokážeme týmto spôsobom informovať nielen našich občanov, ale aj ľudí, ktorí v našej obci už trvale nežijú alebo sa odsťahovali do zahraničia, alebo iných kútov Slovenska.

V decembri 2004 sme na www stránku umiestnili novú rubriku „záznamy vysielania obecného rozhlasu“.

Záujem o informácie z www stránky obce neustále narastá a preto sme v roku 2005 inovovali www stránku a okrem nového designu navrhli aj niektoré vylepšenia, ktoré uľahčia komunikáciu

s občanom a pokryjú narastajúci dopyt po informáciách. Rozšírilo sa diskusné fórum s vylepšenými funkciami, rozšíreným a upresneným rozsahom diskusných tém, rýchlejším spracovaním, čo prispelo k zrýchleniu reakcií na príspevok a následnej rýchlejšej komunikácii medzi občanom a úradom, ale aj občanmi navzájom. Staronovým vylepšením je obnovený mailinglist „Bernolákovčania a Internet“. Tento systém na zasielanie noviniek umožňuje občanom po registrácii získať priebežný prehľad o nových informáciách na stránke.

EMU a informačný terminál pre občanov

Obce a mestá na Slovensku (samospráva) používajú informačné systémy na podporu výkonu ich činností v zmysle kompetenčného zákona a ďalších súvisiacich právnych noriem a na podporu výkonu hospodársko-správnych agend úradu. Tieto informačné systémy sú na rôznej kvalitatívnej úrovni. Obec Bernolákovo ako jedna z mála z obcí spracováva väčšinu informácií už v elektronickej forme.

Od 1. 7. 1999 pracuje obecný úrad Bernolákovo s informačným systémom, ktorý komplexne zastrešuje oblasť ekonomiky, evidencie, geografických informácií a administratívy, tzv. back office úradu dodávaný spoločnosťou Geoinfos.

Informačný systém KORWINTM, ktorý tvorí back office úradu je schopný podľa potreby dodávať integrované riešenia. Umožňuje obciam začať, vyvíjať a ponúkať obciam front office, ktorý je z pohľadu občana, podnikateľa, štátu, EÚ najdôležitejší, lebo reprezentuje kvalitatívnu úroveň obce.

Elektronický obecný úrad Bernolákovo (ďalej aj E-MU) spustený v skúšobnej prevádzke od 17. 10. 2005 a od 1. 1. 2006 v riadnej prevádzke umožňuje obyvateľovi, resp. právnickej osobe, ktorá pôsobí na území obce, resp. je s obcou vo vzťahu (ekonomickom, správnom, majetkovom a pod.), komunikáciu s obecným úradom prostredníctvom siete internet. Systém E-MU poskytuje a do budúcnosti bude poskytovať služby rôznych úrovní, od bežného „úložiska“ dokumentov, napr. tlačív pre stavebné konanie, priznanie k dani z nehnuteľností, ktoré si obyvateľ stiahne, vytlačí a podá bežným spôsobom (osobne, doporučenou poštou), cez poskytovanie verejne dostupných údajov ako sú všeobecne záväzné nariadenia, uznesenia, poslanecké zoznamy, zoznamy členov komisií a pod., až po podávanie žiadostí, priznaní k poplatkom, prihlášok a odhlášok trvalého pobytu a pod. prostredníctvom internetu v elektronickej forme. Okrem toho musí systém umožňovať realizáciu elektronickej výmeny dát, aplikáciu elektronickeho podpisu a realizáciu elektronickej platby pri zachovaní všetkých bezpečnostných štandardov a legislatívnych noriem v tejto oblasti.

Po zadaní www.e-mu.sk sa na úvodnej obrazovke zobrazí hlavné okno. Cez link Bernolákovo je možné pristupovať jednak k verejne prístupným údajom, ale aj možnosť prihlásenia sa registrovaného užívateľa, ktorý má následne prístup k údajom týkajúcim sa konkrétnej osoby či subjektu. Ako základná databáza pre informácie vystavované do zóny front office slúži produkčná databáza IS KORWINTM Z nej je možné, s využitím dostupných technológií, využívať front office s nasledovnou štruktúrou:

a) Verejné informácie

- vzory tlačív
- zoznam všeobecne záväzných nariadení obce
- zoznam uznesení zastupiteľstva, rady a pod.
- zoznamy a hlasovanie poslancov
- zoznamy komisií a členstvo v nich
- informácie pre občanov – oznamy
- verejné vyhlášky
- aplikácia vyhľadávacích mechanizmov, napr. podľa dátumu prijatia, podľa kľúčového slova, podľa poradia.

b) Osobné informácie – všetky informácie, ktoré sa týkajú konkrétneho občana, podnikateľa, dostupné len na základe registrácie a splnením všetkých bezpečnostných opatrení.

Prístup k týmto informáciám bude mať len registrovaný používateľ po bezpečnom prihlásení sa do systému, zadaním používateľského mena a hesla a prípadných ďalších autentifikačných údajov. Následne sa používateľovi umožní prístup do jeho tzv. osobnej schránky, ktorá bude obsahovať napr.:

- zoznam jeho záväzkov
- platobné výmery za daň z nehnuteľnosti
- platobné výmery za miestne poplatky
- zoznam jeho registrovaných platieb a splátkových kalendárov
- zoznam jeho podaných žiadostí a stav ich vybavenia.

c) Elektronická podateľňa – podávanie digitálne certifikovaných podaní (elektronický podpis, alebo zmluva) a podaní nevyžadujúcich digitálny certifikát.

Elektronická podateľňa umožní registrovanému používateľovi realizovať rôzne podania, ktorých pravosť bude potvrdená buď elektronickým podpisom v súlade so zákonom NR SR č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise, resp. v niektorých prípadoch postačuje autentifikácia používateľským menom a heslom (a prípadnými ďalšími údajmi).

Podania digitálne certifikované

- podanie priznania k dani z nehnuteľnosti
- podanie priznania k miestnemu poplatku
- podanie žiadosti o stavebné konanie
- podanie prihlášky o zmene/ukončení trvalého, resp. prechodného pobytu

Podania nevyžadujúce digitálny certifikát

- podanie sťažnosti
- podanie žiadosti o informáciu v zmysle zákona NR SR č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám

Úrad má viac možností, ako potvrdiť identitu odosielateľa elektronického dokumentu (podpísaného elektronickým podpisom):

- bude spolupracovať s existujúcou (komerčnou) certifikačnou autoritou / autoritami
- uzatvorí zmluvu s občanom

d) Bezhotovostné platby občanov a podnikateľov – záväzkov voči obci

Táto časť systému E-MU umožní registrovanému používateľovi v jeho „osobnej schránke“ po prezretí si jeho záväzkov (daň z nehnuteľnosti, poplatky) voči úradu uhradiť platby prostredníctvom zaužívaných elektronických spôsobov platieb (internet banking, kreditnou kartou) obdobne, ako je to zaužívané pri virtuálnych obchodných domoch, pričom sa mu prednastaví číslo účtu príjemcu, kód banky, variabilný symbol a ďalšie relevantné údaje.

e) Elektronická výmena dokumentov – EDI

Elektronická výmena dokumentov by mala prebiehať medzi obcou a štátnymi orgánmi. Tak ako nové technológie sú neustále vo vývoji, tak aj E-MU do budúcnosti plánuje postupne umožňovať ešte komplexnejšie služby pre užívateľov.

Aby mali občania možnosť prístupu k vyššie spomínaným službám poskytovaným obcou prostredníctvom www stránky a E-MU 24 hodín denne 7 dní v týždni, bol pre občanov, ktorí nemajú doma možnosť prístupu na internet vybudovaný informačný portál, ktorý je umiestnený v priestoroch obecného úradu sprístupnených 24 hodín denne.

Záver

Neustále sa zvyšujúca úroveň informačných technológií nás núti sa zamýšľať aj nad novými, doposiaľ nepoznanými možnosťami a ich aplikáciami na možné využitie pre občanov, na skvalitňovanie elektronických služieb, ktoré v budúcnosti napomôžu samosprávam rýchlejšie reagovať na podnety a požiadavky občanov, firiem a spoločenských potrieb. Skvalitní sa komunikácia občan – samospráva; samospráva – štátna správa a občan – štátna správa.

Pevne veríme, že aj čiastkové kroky, ktoré robíme k v duchu pokroku informatizácie, napomáhajú, aby sme sa spoločne dopracovali k spoľahlivej a hlavne bezpečne fungujúcej informačnej spoločnosti 21. storočia.

O autorovi

Ing. Martin Berčík, referent, Obec Bernolákovo, Hlavná 111, 900 27 Bernolákovo

Vzdelanie: vysokoškolské (Slovenská technická univerzita v Bratislave, Stavebná fakulta, odbor Mestské inžinierstvo), od marca 2003 zamestnanec Obecného úradu v Bernolákove na pozícii referent pre výstavbu a správa výpočtovej techniky, zabezpečovanie a spracovávanie podkladov pre WWW a EMU stránok obce Bernolákovo.